

Den næste sag på dagsordenen var:

21) Første behandling af lovforslag nr. L 128: Forslag til lov om refusion af udgifter til uddannelse i forbindelse med aktivering m.m. samt ændring af flere love.

Af undervisningsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsat 7/12 99).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Carsten Hansen (S):

Det er jo et ret teknisk lovforslag, vi behandler her. Det er udmøntningen af en del af finanslovaftalen fra sidste år, faktisk en del af det omkring aktiv arbejdsmarkedspolitik, hvor det jo er hensigten at skabe parallelitet mellem aktiveringsansvar og finansieringsansvar. Kort sagt: De, der bestiller musikken, betaler også for den.

Forslaget gælder for alle aktiveringsforløb med henvisning til uddannelsesinstitutioner, altså under Undervisningsministeriet, og så gælder det den aktive socialpolitik med uddannelsesaktiviteter for aktiverede og kontanthjælpsmodtagere.

Men det, som jo egentlig er aktuelt, synes jeg – for det er ret teknisk alt det andet – er, at forslaget også indeholder en overgangsordning for daghøjskolerne, hvor 60 pct. af brugerne jo egentlig er aktiverede. Det er jo ingen hemmelighed, at vi i Socialdemokratiet sammen med det store flertal af uddannelsesordførere i Folketinget har været optaget af at skabe en god og en ordentlig overgangsordning for brugerne og daghøjskolerne, og jeg vil gerne kvittere for det samarbejde, vi har haft i Folketinget i forhold til den overgangsordning, der er skabt.

Det er jo en ordning, der sikrer, at brugerne og daghøjskolerne får så gode vilkår som overhovedet muligt for at tilpasse sig den overgangsfase, der må ligge i en ændret finansieringsform. Og det skal ikke skjules her fra tælerstolen, at vi for vort vedkommende i dag glæder os over, at så stort et flertal i denne sag har været fremkommelige i ønsket om at sikre brugerne og daghøjskolerne den placering og den overgangsordning, de har fået.

Jeg vil også sige til slut, at det jo er vigtigt i forhold til daghøjskolerne, at vi på sigt sikrer dem i forhold til den reform, vi er i gang med på hele VEU-området, hvor vi jo på det neder-

ste niveau, altså det, der hedder FVU-niveauet, gerne skulle bruge daghøjskolerne, og vi er glade for, at de fortsat kan opleve og oplyse i forhold til de svagest uddannede i det her samfund.

Helga Moos (V):

Formålet med L 128 er at skabe parallelitet mellem dem, der har ansvaret for at aktivere, og dem, der betaler for aktiveringen. Som det er nu, kan der være en interesse i at placere den aktiverede dér, hvor den aktiverende myndighed slipper for at betale, og det er ikke rimeligt.

Ordningen med parallelitet kommer til at gælde både for de ledige, der skal aktiveres under AF, og for de ikkedagpengeberettigede, der skal aktiveres af kommunerne. Der bliver etableret en overgangsordning for daghøjskolerne, fordi de bliver særlig berørt af loven. 60 pct. af deltagerne på daghøjskolerne er under aktivering.

Overgangsordningen bliver af 5 års varighed. Så sker der en gradvis indfasning af finansieringen over de 5 år, både når det gælder AF, og når det gælder kommunerne. Tilsvarende tilføres AF og kommunerne bevillinger fra staten og amtskommunerne svarende til de forventede udgifter til aktiveringsforløb på uddannelsesinstitutionerne.

Alt i alt lyder det rimeligt, og Venstre kan tilslutte sig lovforslaget.

Brian Mikkelsen (KF):

Det Konservative Folkeparti kan også tilslutte sig forslaget. Den parallelitet, der er mellem aktiveringsansvar og finansieringsansvar, er meget fornuftig, så der ikke bliver spekuleret i at placere nogle ting, hvor man ikke har ansvaret.

Vi er også enige i de bemærkninger, som den socialdemokratiske ordfører, hr. Carsten Hansen, var inde på omkring daghøjskoleforløbet. Jeg synes, den overgangsordning, man har fundet frem til, er blevet rimelig fornuftig. Der har været et godt samspil, en god dialog Folketingets partier imellem. Så alt i alt et fornuftigt forslag, som vi kan tilslutte os.

Aage Frandsen (SF):

Der er tale om et lovforslag, som er en udmøntning af finanslovaftalen fra sidste år, en finanslovaftale, som regeringen indgik med Venstre, De Konservative, CD og Kristeligt Folkeparti, og det var i det hele taget en finanslovaftale, som vi grundlæggende var uenige i. Vi var også

uenige i den tænkning, der lå bag den del af aftalen, som det her lovforslag er en udmøntning af.

Jeg vil da godt sige, at jeg er glad ved, at aftalepartierne har fundet ud af, at man på det her punkt var nødt til at lave en overgangsordning, for det, man havde strikket sammen på et bestemt tidspunkt, en bestemt nat, var ikke det klogeste, der er strikket sammen – selv ikke i det forum. Og derfor vil jeg sige, at det kunne have været endnu værre, hvis man bare havde fulgt teksten, som dengang var blevet skrevet; så havde det været nærmest katastrofalt i forhold til det, som var skrevet.

Men vi har ikke del i aftalen, og vi har heller ikke haft del i udmøntningen, og derfor vil vi ikke påtage os medansvaret for det lovforslag, som ligger her, og derfor overlader vi gerne til andre at tage ansvaret for det, de selv har lavet. Vi mener i det hele taget, at det er noget bekymrende, at de rettigheder, som ligger i uddannelse til kortuddannede, er lagt ud til en afgørelse i RAR og også i kommunerne. Vi frygter, at det, som bliver kriteriet for, hvilke uddannelser der bliver tilbudt de kortuddannede, som der først og fremmest her er tale om, vil være ud fra, hvad der er billigst, og ikke altid, hvad der er bedst for de pågældende.

Egil Møller (DF):

Da vores ordfører på området ikke har mulighed for at være til stede, skal jeg på hans vegne udtale følgende:

Lovforslaget her betyder, at undervisningsudgifter i forbindelse med forsikrede lediges deltagelse i uddannelsesforløb, der indgår i en handlingsplan, fra januar år 2000 skal afholdes af den henvisende myndighed. Endvidere fremgår det af lovforslaget, at kommunerne nu skal til at afholde udgifterne for de ikkeforsikrede ledige, der modtager aktiveringstilbud eller anden uddannelse godkendt af kommunen på en uddannelsesinstitution, der modtager bevillinger fra Undervisningsministeriet eller en amtskommune i henhold til nugældende lovgivning.

Efter Dansk Folkepartis opfattelse vil man med forslaget her opnå at skabe en parallelitet mellem aktiveringsansvar og finansieringsansvar, og det finder vi i Dansk Folkeparti er et godt mål. Det er dog Dansk Folkepartis opfattelse, at den del på 183 mio. kr., som bliver overført fra Undervisningsministeriet til Arbejdsministeriet til aktiveringsformål som følge

af lovforslaget, til køb af aktiveringsforløb på daghøjskolerne, ikke skal være bundet fra starten, men kunne disponeres frit ved lovens ikrafttræden.

Henrik Svane (RV):

Dette lovforslag er en konsekvens af finanslovaftalen for 1999, hvor det blev besluttet, at finansieringen af aktiveringsindsatsen skulle omlægges, således at der skabes parallelitet mellem aktiveringsansvar og finansieringsansvar. Det finder vi er fornuftigt. Det er generelt set et godt princip, at et økonomisk ansvar forbindes med et ansvar på andre felter. Det gælder også her.

Det Radikale Venstre er af den opfattelse, at det er meget sundt, at valget af aktiveringsform ikke bestemmes af kassetænkning, men mere af, hvilken relevans det pågældende aktiveringstilbud måtte have for dem, der skal aktiveres. Den overordnede idé med aktiveringen er jo at give de pågældende nogle kvalifikationer, menneskelige såvel som faglige, som de kan bruge efterfølgende til at søge nye udfordringer. Den opgave løfter mange daghøjskoler meget flot.

Jeg tror på, at dette lovforslag over nogle år vil resultere i en naturlig trimning af daghøjskolerne, og jeg synes også, at skolerne skal tage det som en udfordring og ikke som en trussel. De skoler, der giver kursisterne et gedigent og brugbart udbytte, skal nok få spændende udfordringer også fremover.

Derudover er der i disse år større efterspørgsel efter arbejdskraft, og der gennemføres nogle væsentlige reformer på uddannelsesområdet, hvor indslusning til uddannelserne på bl.a. de tekniske skoler tager mere hensyn til den enkelte.

Det Radikale Venstre tror på, at kombinationen af arbejdsmarkedets efterspørgsel og den bedre indslusning på erhvervsuddannelserne betyder, at flere end tidligere vil komme godt i gang med en uddannelse. Det Radikale Venstre er derfor af den opfattelse, at lovforslaget med de finansieringsmæssige overgangsordninger, der opstilles, er fornuftigt skruet sammen, fordi det giver skolerne tid til at omstille sig. Derfor kan vi anbefale lovforslaget.

Søren Kolstrup (EL):

Det her lovforslag, vi har med at gøre, udspringer af et finanslovsforlig, som Enhedslisten hverken har lod eller del i. Det indebærer, at der finder en finansieringsomlægning sted på

aktiveringsområdet. Summa summarum: Arbejdsformidlingen og kommunerne skal så her efter afholde udgifterne for aktiveringsforløb.

Vi nærer bekymring for, at det indebærer en indskrænkning af de kortuddannedes rettigheder til at få en uddannelse, og vi kan derfor ikke stemme for forslaget.

Tove Videbæk (KRF):

Hensigten med dette lovforslag er jo at gennemføre en finansieringsomlægning på aktiveringsområdet, så udgiften i forbindelse med aktivering afholdes af den aktiverende myndighed. Og således vil man skabe en parallelitet mellem aktiveringsansvar og finansieringsansvar.

I Kristeligt Folkeparti mener vi, at det er et godt princip, at den, der bestiller varen, også betaler den. Og vi kan støtte forslaget.

Tom Behnke (FRI):

Frihed 2000 kan også støtte forslaget, om end vi er lidt betænkelige. Men lad os nu se; det kan være, at det bliver gjort til skamme. Men vi er lidt betænkelige i forbindelse med, at vi lægger pengene ud f.eks. til arbejdsformidlingen. Ikke fordi vi mistænker dem for noget som helst, men vi har set på nogle andre områder – jeg tænker f.eks. på finansiering af afvæning af narkomaner, hvor der bliver sat en pulje penge af – at når så pludselig der ikke er flere penge i puljen, hvad gør man så.

Hvis der er en arbejdsformidling, der ikke får administreret dem rigtigt, eller der kommer for mange ledige, vil man så i oktober måned sige: Resten af året kan vi desværre ikke aktivere nogen, for der er ikke flere penge i kassen? Jeg håber det ikke. Jeg håber, at det her kommer til at fungere. Det eneste, der understreger min bekymring, er, at når først vi har lagt det derud, så er det svært at lægge det tilbage igen.

Men lad os nu se. Vi støtter i princippet princippet, og derfor støtter vi også det her lovforslag.

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Jeg vil gerne takke for den positive modtagelse af forslaget. Jeg håber, at dette, selv om det er pakket ind i en hel del teknik, vil kunne bidrage til, at aktiveringen bliver stadig bedre og stadig mere målrettet mod den enkelte lediges behov og ønsker i form af at komme tilbage på arbejdsmarkedet igen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

22) Første behandling af lovforslag nr. L 134: Forslag til lov om ændring af lov om sygehushæsenet. (Tilbud om brystundersøgelse til kvinder mellem 50 og 69 år).

Af sundhedsministeren (Carsten Koch).
(Fremsat 7/12 99).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Hanne Andersen (S):

Jeg vil gerne sige tak til ministeren, fordi dette forslag handler om tilbud til kvinder mellem 50 og 69 år. Det er denne gruppe, Sundhedsstyrelsen har anbefalet regelmæssige mammografiundersøgelser for, fordi det netop er i denne aldersgruppe, der er størst sandsynlighed for, at undersøgelserne fører til et godt resultat. Hvis en eventuel kræftsygdom opdages på et tidligt tidspunkt, så kan behandlingen sættes tidligt i gang.

Der er dog ikke sket undere, siden Folketinget sidst behandlede forslaget om regelmæssige mammografiundersøgelser. Der mangler fortsat både udstyr og personale til at gennemføre disse undersøgelser. Udstyret kan naturligvis købes, men det uddannede personale mangler, og det vil de gøre i en årrække. Sundhedsstyrelsen skønner, der desværre vil gå 10 år, før det nødvendige personale er uddannet.

Udover de 43 radiologer, der allerede mangler i dag, er det nødvendigt, at der uddannes yderligere 29. I de andre faggrupper er der et tilsvarende behov for uddannet personale. Der mangler 67 radiografer, 7 patologer og 9 kirur-